

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA BUDŽETA
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
ZA 2010. GODINU**

Broj: 04-03/11

Sarajevo, juli 2011. godine

**PREDSJEDAVAJUĆEM SKUPŠTINE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
PREMIJERU VLADE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
MINISTRU FINANSIJA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton) za 2010. godinu (bilansa stanja na dan 31. decembra 2010. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju Kantona za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Kantona odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Vlade sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje u skladu sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskoj procjeni, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju temelj za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Izvršenje Budžeta nije adekvatno praćeno niti su donesene privremene mjere za uravnoteženje Budžeta obzirom na smanjenje prihoda, primitaka i finansiranja tako da ukupni rashodi i izdaci nisu pokriveni ukupnim приходima i primicima, što je na kraju godine rezultiralo iskazanim deficitom u iznosu od 5.258.082 KM za koji iznos je uvećan akumulirani deficit iz ranijih godina koji na dan 31.12.2010. godine iznosi 28.504.769 KM (tačka 4.7 Izvještaja);**
- 2. Ne može se potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora o djelu sa uposlenicima Univerziteta u Zenici obzirom da ova vrsta ugovora spada u oblast obligaciono-pravnih odnosa i ne može se primjenjivati na radno-pravni status uposlenika. Angažovanje nastavnika i saradnika za održavanje nastave preko duple norme je u suprotnosti sa**

Odlukom o standardima i normativima za oblast visokog obrazovanja kojom je propisano da nastavnici i saradnici u toku jedne nastavne godine ne mogu biti opterećeni više od dvostrukog broja sati nastave, odnosno vježbi sedmično, koji je utvrđen kao optimalno sedmično opterećenje i Pravilnikom o plaćama Univerziteta kojim je regulisano da nastavnici i saradnici mogu imati i više sati nastave od duple norme propisane Pravilnikom, ali se taj dio neće plaćati (tačka 4.5.2 Izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji Zeničko-dobojskog kantona, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2010. godine, rezultate poslovanja i izvršenja Budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Uredbom o računovodstvu Budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Zeničko-dobojskog kantona tokom 2010. godine, osim za napomene navedene u tačkama 1 i 2 u prethodnom pasusu, je bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Bez dalje kvalifikacije na naše Mišljenje, skrećemo pažnju na slijedeće:

Za obaveze po pravosnažnim sudskim presudama, koje se odnose na potraživanja po osnovu neizmirenih obaveza za neisplaćene plaće i naknade koje su bile predmet utuženja po osnovu neprimjenjivanja granskih kolektivnih ugovora za državne službenike zaposlene u kantonalnim organima uprave, stručnim i drugim službama zakonodavne vlasti, tužilaštvu, pravobranilaštvu, Ministarstvu unutrašnjih poslova, osnovnom i srednjem obrazovanju i svih zaposlenika u javnim ustanovama koje se finansiraju iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona evidentirane po osnovu Odluke Vlade od 28.12.2007. godine u iznosu od 9.125.000,00 KM u toku 2010. godine nisu obezbjeđena sredstva za izmirenje istih.

Prema prezentiranom Izvještaju Ministarstva finansija ukupno dospjele obaveze po pravosnažnim sudskim presudama iz radno-pravnih odnosa sa troškovima spora, a bez pripadajućih kamata na dan 31.12.2010. godine iznose 31.792.195 KM i za isto nisu poduzimane aktivnosti pravovremenog izmirenja ovih obaveza. Imajući u vidu navedeno, odlaganje izmirenja ovih obaveza ima za posljedicu obračun i plaćanje zateznih kamata, što u krajnjem slučaju rezultira povećanjem ukupnih troškova budžeta.

Sarajevo, 19.05.2011. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3.	REZIME DATIH PREPORUKA	2
4.	NALAZI I PREPORUKE	2
4.1	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja	2
4.2	Sistem internih kontrola	3
4.3	Budžet za 2010. godinu.....	4
4.4	Prihodi i primici Budžeta za 2010. godinu	5
4.5	Rashodi i izdaci Kantona za 2010. godinu	7
4.5.1	Plaće, naknade i doprinosi.....	8
4.5.2.	Izdaci za materijal i usluge.....	9
4.5.2	Tekući transferi	10
4.5.3	Kapitalni transferi	13
4.6	Godišnji popis imovine na dan 31.12.2010. godine.....	13
4.7	Finansijski rezultat	14
4.8	Nabavka stalnih sredstava i primjena Zakona o javnim nabavkama	14
4.9	Kratkoročna potraživanja i plasmani.....	16
4.10	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	17
4.11	Dugoročne obaveze i razgraničenja.....	18
5.	KOMENTAR	18

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
za 2010. godinu

1. UVOD

Zeničko-dobojski kanton (u daljem tekstu Kanton), kao federalna jedinica FBiH uspostavljen je Ustavom FBiH, Zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom Kantona, koji svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine i Vlade Kantona.

Kanton ima sve nadležnosti koje nisu Ustavom FBiH izričito povjerene federalnoj vlasti ili koje nisu Ustavom Federacije utvrđene kao zajedničke nadležnosti Federacije i Kantona. Kanton je nadležan za: donošenje odluka, u okviru utvrđene ekonomske politike, za podsticanje privrednog i društvenog razvoja; utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranju obrazovanja, utvrđivanje i provođenje kulturne politike, utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata, utvrđivanje politike koja se tiče regulisanja i osiguranja javnih službi, donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje i provođenje socijalne politike i uspostavu službi socijalne zaštite.

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština Kantona, a izvršnu Vlada koju čine Premijer i 10 ministara. Kanton ima ukupno 130 budžetskih korisnika: ministarstava 10, ustanova pravosuđa 10, osnovnih škola 62, srednjih škola 33 i ostalih budžetskih korisnika 15.

Kanton u svom sastavu ima 12 općina: Breza, Kakanj, Vareš, Visoko, Olovo, Zenica, Zavidovići, Žepče, Maglaj, Doboju-Jug, Tešanj, Usora.

Funkciju kantonalne uprave vrše ministarstva, zavodi, uprave i ustanove u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, kojim se određuje njihov djelokrug rukovođenja kao i druga pitanja od značaja za njihovo organizovanje i funkcionisanje.

Kantonalnim ministarstvima rukovode ministri, a radom samostalnih zavoda, uprava i ustanova rukovode direktori.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i kantonalnih propisa, utvrđuju se Budžetom Kantona.

Na dan 31.12.2010. godine broj uposlenih koji su se finansirali iz Budžeta Kantona iznosio je 8.160, dok je planirano finansiranje 8.113 uposlenika. Broj uposlenih u ustanovama obrazovanja iznosio je 5.708, u Ministarstvu unutrašnjih poslova 1.538, ostalim ministarstvima i ostalim organima uprave 450 i pravosudnim tijelima 464.

Sjedište Vlade Kantona je u Zenici u ulici Kučukovića broj 2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2010. godinu i usklađenost poslovanja ministarstava i drugih budžetskih korisnika u Kantonu sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2010. godinu je pribavljanje realnog osnova da se na temelju pregleda finansijskih izvještaja i pripadajućih računa budžetskih korisnika Kantona, u skladu sa usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja Kantona, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, kao i da se ocjeni finansijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sistem internih kontrola.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima, u razdoblju decembar 2010. godine i maj 2011. godine sa prekidima.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na temelju uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom Kantona za 2010. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- *Prilikom izrade planova novčanih tokova u potpunosti poštovati odredbe Zakona o budžetima u FBiH.*
- *S obzirom na visinu prikupljenih a neutrošeni namjenskih sredstava potrebno je u narednom periodu osigurati njihovo efikasnije trošenje u zakonom predviđene namjene.*
- *Potrebno je sredstva od naknada za zaštitu okoliša općinama odobravati u skladu sa Odlukom o načinu raspodjele sredstava Fonda za zaštitu okoliša, odnosno prema stepenu izvršenih poslova na osnovu ispostavljenih situacija o realizaciji odobrenih planova i projekata ovjerenih od nadzornog organa, a stvarni nadzor nad realizacijom odobrenih projekata treba da vrši Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline.*
- *Potrebno je dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o budžetima u FBiH u djelu stvaranja izdataka samo za namjene i do visine planirane Budžetom Kantona.*
- *Ne mogu se odobravati i isplaćivati troškovi za rad u komisijama za obavljanje poslova koji predstavljaju redovne poslove propisane članom 3. Uredbe o Biznis servis centru.*
- *Budžetski korisnici su dužni postupati u skladu sa propisima i članom 4. stav 4. Zakona o budžetima u FBiH kojim je utvrđeno da „budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta ako su zato svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uslovi“.*
- *U skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH izvršiti usaglašavanje stanja stalnih sredstava sa izvorima sredstava.*
- *Potrebno je u narednom periodu izvršiti analizu iskazanog deficita i poduzeti adekvatne mjere na planiranju pokrića istog u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.*
- *Potrebno je postupati u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima u FBiH i obezbijediti primjenu načela tačnosti i istinitosti iskazivanja poslovnih promjena.*
- *Prilikom nabavke roba, usluga i radova dosljedno primjenjivati Zakon o javnim nabavkama BiH. Nabavku stalnih sredstava evidentirati u skladu sa Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i Trezor.*
- *Osigurati blagovremeno provođenje postupka odabira najpovoljnijih ponuđača i iste provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.*
- *U cilju pravilnog iskazivanja potraživanja od kupaca potrebno je redovno vršiti usklađivanje stanja potraživanja iskaznih u Glavnoj knjizi Trezora sa stanjima u pomoćnim evidencijama korisnika u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*
- *Potrebno je da se poduzmu aktivnosti na rješavanju problema isplate pravomoćnih presuda koje se odnose na razlike plaća i drugih naknada primjenom kolektivnih ugovora.*

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja

Na osnovu izvršene revizije Konsolidovanih finansijskih izvještaja budžeta Kantona za 2010. godinu, a u okviru iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u Izvještaju o obavljenoj reviziji za 2009. godinu, konstatovano je da **nije postupljeno po preporukama koje se odnose na:**

- organizovanje interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o internoj reviziji budžetskih korisnika;

- dosljednu primjenu odredbi Zakona o budžetima u FBiH u djelu stvaranja izdataka samo za namjene i do visine planirane Budžetom Kantona;
- poduzimanje dodatnih napora u vezi rješavanja problema isplate pravomoćnih presuda koje se odnose na razlike plaća i drugih naknada primjenom kolektivnih ugovora,;
- poduzimanje aktivnosti od strane Skupštine Kantona, Vlade, Ministarstva finansija i ostalih budžetskih korisnika (svako iz svoje nadležnosti) na izvršenju analize i poduzimanje aktivnosti u cilju iznalaženja rješenja, kako bi se zaustavio trend negativnog iskazivanja poslovnog rezultata, kao i utvrdili izvori sredstava za pokrivanje tekućeg i akumuliranog deficita.

Preporuke po kojima je djelomično postupljeno, odnose se na:

- priznavanje rashoda i izdatka u trenutku nastanka obaveze za plaćanje u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;
- ocjenjivanje uposlenika na kraju godine u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH (izvršeno je ocjenjivanje ali nije postupljeno po istom);
- unos potraživanja za pružene usluge u sistem Glavne knjige, kao i poduzimanje zakonom dozvoljenih radnji kako bi ista bila i naplaćena;
- preispitivanje opravdanosti isplata naknada za rad komisija i angažiranje vanjskih saradnika za poslove koji su pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji predviđeni kao redovni poslovi;
- evidentiranje izdataka u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
- pravovremenu realizaciju planiranih projekata, pogotovo onih koji se finansiraju iz namjenskih sredstava;
- blagovremeno donošenje programa utroška namjenskih sredstava i u visini raspoloživih sredstava, a za namjene kako je to zakonima i utvrđeno;
- nastavak aktivnosti od strane radne grupe na usklađivanju stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava, u cilju rješavanja problema nastalog prilikom prelaska na trezorsko psolovanje i koji nije posljedica nepravilnih knjiženja u Trezoru Kantona;
- dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama BiH prilikom izbora najpovoljnijeg dobavljača.

Preporuke po kojima je u cijelosti postupljeno, odnose se na:

- dosljednu primjenu Uredbe o naknadama troškova za službena putovanja u djelu pravilnog obračuna dnevnica za inozemstvo od trenutka prelaska granice BiH, kao priznavanje izdataka za troškove službenog puta samo za uposlenike;
- osiguranje dostavljanja izvještaja od svih korisnika kojima su doznačena sredstva tekućih transfera u nadležnosti Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport;
- blagovremeno donošenje programa utroška sredstava „Rekonstrukcija i investiciono održavanje“ Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport i preciziranje škola u koje se namjerava investirati.

4.2 Sistem internih kontrola

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na Vladi Kantona i rukovodiocima budžetskih korisnika, a osnov funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. Svi ministri i direktori upravnih organizacija i ustanova odgovorni su za računovodstvo, unutrašnju kontrolu i nadzor svojih ministarstava, uprava i ustanova uključujući i potrošačke jedinice u njihovoj nadležnosti. Oni su također odgovorni za uspostavljanje i održavanje sistema upravne i računovodstvene kontrole nad budžetima, odobrenim finansijskim planovima, naplatama prihoda i primitaka i budžetskim izdacima i isplatama.

Budžetski korisnici su uz saglasnost Vlade Kantona donijeli pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji kojim se definiira organizacija, opis poslova uposlenih, sistem rada i rukovođenja u važnijim procesima rada kao i ključne interne kontrole. Kod većine budžetskih korisnika doneseni su akti propisani

Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, kojim bi se osigurali kontrolni postupci u načinu raspolaganja i trošenja javnih sredstava.

Određeni budžetski korisnici su donijeli Pravilnike o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima, u skladu sa članom 62. Zakona o budžetima u FBiH kojim je propisano da budžetski korisnici imaju obavezu urediti sistem interne kontrole i donijeti navedeni pravilnik, kojim bi se osigurao način korištenja resursa u skladu sa postavljenim ciljevima i zaštita istih od gubitaka, prevare ili lošeg upravljanja. Iako su navedeni akti usvojeni nisu poduzimane aktivnosti na provođenju nadzora kako je pravilnicima propisano.

Tokom 2010. godine, od strane Kantona, nisu okončane aktivnosti na donošenju propisa u rokovima utvrđenim Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH (Službene novine broj 45/10) i Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH (Službene novine broj 45/10).

Rukovodstvo je usvojilo određen dio propisa vezanih za obavljanje poslovnih aktivnosti što predstavlja podlogu za ugradnju sistema internih kontrola u kompletan proces. Međutim, rukovodne strukture nisu u dovoljnoj mjeri posvetile pažnju implementaciji nadzora nad planiranjem i trošenjem javnog novca.

Navodimo nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola kod izvršenja Budžeta odnosno sačinjavanja mjesečnih i tromjesečnih planova novčanih tokova kojima se projicira priliv i odliv sredstava sa jedinstvenog računa trezora i koji predstavljaju osnov za izvršenje budžeta; ne evidentiranja rashoda i izdataka u periodu u kojem su i nastali; ne osiguranje preduslova za trošenje prikupljenih a neutrošenih namjenskih sredstava iz ranijeg perioda; zaključivanje ugovora o djelu sa uposlenicima Univerziteta, nedosljedna primjena Zaključka Vlade o uslovima korištenja i načinu plaćanja službenih mobilnih telefona i odlaganje izmirenja pravosnažnih sudskih presuda što dovodi do povećanja ukupnih troškova.

Interna revizija je organizovana na način da su u Ministarstvu finansija uposlena dva stručna savjetnika za unutrašnju reviziju koji vrše poslove kontrole kod budžetskih korisnika u skladu sa Godišnjim planom rada koji usvaja ministar finansija, što znači da rade po nalogu ministra finansija i njemu su direktno odgovorni. Na nivou Kantona nije uspostavljena interna revizija u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom internoj reviziji budžetskih korisnika, jer od strane federalnog nivoa vlasti nisu stvoreni uslovi za provedbu navedenih propisa, niti su usvojeni provedbeni akti u skladu sa Zakonom.

4.3 Budžet za 2010. godinu

Skupština Kantona je 29.12.2009. godine donijela Odluku o privremenom finansiranju Kantona za period januar-mart 2010. godine i to ukupni prihodi su planirani 57.585.000 KM, a ukupni izdaci 61.284.500 KM i višak rashoda nad prihodima u iznosu od 3.699.500 KM.

Budžet Kantona za 2010. godinu i Zakon o izvršenju Budžeta Kantona za 2010. godinu Skupština je usvojila 30.03.2010. godine. Izmjene i dopune Budžeta usvojene su 20.09.2010. godine, kojima su prihodi, primici i finansiranje planirani u iznosu 263.636.000 KM koliko su planirani i rashodi, izdaci i finansiranje. U okviru ukupnih prihoda i primitaka planirani su primici od Međunarodnog monetarnog fonda u iznosu od 15.000.000 KM koji u toku 2010. godine nisu realizirani. Prilikom planiranja Budžeta kao i Izmjena i dopuna istog nije planirano pokriće deficita iz ranijeg perioda.

Budžetom Kantona za 2010. godinu, kao i Izmjenama i dopunama istoga, planirano je sljedeće:

R. br.	Opis	Budžet za 2010. Godinu	Izmjene i dopune budžeta za 2010. godinu
1	2	3	4
	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	255.483.000	263.636.000
1.	Prihodi (porezni, neporezni i potpore)	232.314.379	240.467.379
2.	Prihodi od privatizacije	8.168.621	8.168.621
3.	Primici od MMF	15.000.000	15.000.000
	UKUPNI RASHODI, IZDACI I FINANSIRANJE	255.483.000	263.636.000
1.	Rashodi i izdaci	255.208.000	263.346.000
2.	Finansiranje	275.000	290.000

Zakonom o budžetima u FBiH je propisano da Ministarstvo finansija priprema prijedlog plana novčanih tokova i utvrđuje tromjesečno i mjesečno budžetsko izmirenje obaveza u skladu sa likvidnosti budžeta i preuzetim obavezama budžetskih korisnika, do visine planirane u godišnjem finansijskom planu budžetskog korisnika. Iako su se u 2010. godini sačinjavali planovi novčanih tokova provedenom revizijom je utvrđeno da se isti nisu donosili u skladu sa članom 35. Zakona o budžetima u FBiH. Navedenim članom je propisano da se

pri izradi planova novčanih tokova između ostalog uključuje predviđanje svih prihoda na JRT, predviđanje svih rashoda, kretanje u ključnim makroekonomskim parametrima i ukoliko je planiran deficit u plan novčanih tokova uključuju se i preporuke o potrebnim korektivnim mjerama.

U Godišnjem Konsolidovanom iskazu o izvršenju budžeta za period 01.01.-31.12.2010. godine, iskazani su prihodi i primici u iznosu od 245.306.999 KM, dok su rashodi i izdaci iskazani u iznosu 250.565.081 KM, tako da je iskazan višak rashoda nad prihodima u iznosu od 5.258.082 KM. Skupština Kantona je 04.05.2011. godine prihvatila Izvještaj o izvršenju budžeta Kantona za 2010. godinu.

Prilikom izrade planova novčanih tokova u potpunosti poštovati odredbe Zakona o budžetima u FBiH.

4.4 Prihodi i primici Budžeta za 2010. godinu

U konsolidovanim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta Kantona za 2010. godinu, ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su 245.306.999 KM, a struktura istih daje se u narednoj tabeli:

R.br.	Opis	Budžet za 2010. godinu	Ostvareno u 2009. godini	Ostvareno u 2010. godini	Index 5/3	Index 5/4
1	2	3		5	6	7
Ukupno prihodi, primici i finansiranje (A+B)		265.520.426	245.137.363	245.306.999	92,39	100,07
A. Ukupni prihodi i primici (od 1 do 5)		250.520.426	230.137.363	245.306.999	97,92	106,59
1.	Prihodi od poreza	205.416.144	194.940.438	211.065.435	102,75	108,27
1.1.	Porez na dobit preduzeća	12.471.522	16.612.474	8.232.675	66,01	49,56
1.2.	Porez na plaće i radnu snagu	2.690.000	1.020.013	2.894.987	107,62	283,82
1.3.	Domaći porezi na dobra i usluga	40.000	1.344.984	1.657.843	4,144	123,26
1.4.	Porez na dohodak	16.153.380	15.557.666	18.337.003	113,52	117,86
1.5.	Prihodi od indirektnih poreza	173.759.742	160.043.228	179.511.896	103,31	112,16
1.6.	Ostali porezi	301.500	362.073	431.031	142,96	119,05
2.	Neporezni prihodi	39.228.153	28.178.025	29.242.773	74,55	103,78
2.1.	Prihod od poduz.aktivnosti	9.781.621	1.366.944	5.672.330	57,99	414,96
2.1.1	Prihod od nef.javnih pred. I fin.inst.	1.606.000	1.113.292	1.561.857	97,25	140,29
2.1.2	Ostali prihodi od imovine	2.000	3.247	68.341	3,417	2,105
2.1.3	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	-	46.674	-	-	-
2.1.4	Kamate od poz. i učešća u kapitalu	5.000	4.047	4.047	80,94	100,00
2.1.5	Prihodi od privatizacije	8.168.621	199.684	4.038.085	49,43	2,022
2.2.	Naknade i takse i prihodi od jav.usl.	25.614.932	23.049.080	19.871.379	77,58	86,21
2.2.1	Administrativne takse	2.100.000	2.030.243	1.040.535	49,55	52,25
2.2.2	Sudske takse	3.902.000	3.647.149	4.531.428	116,13	123,33
2.2.3	Komunalne takse	6.000	5.836	5.355	89,25	91,76
2.2.4	Ostale budžetske naknade	1.920.000	2.607.229	1.970.668	102,64	75,58
2.2.5	Posebne naknade i takse	11.111.857	6.269.627	4.237.301	38,13	67,58
2.2.6	Prihod od pružanja javnih usluga	6.544.400	8.135.710	7.894.620	120,63	97,04
2.2.7	Neplanirane uplate – prihodi	30.675	326.285	191.472	624,20	58,68
2.3.	Novčane kazne	3.831.600	3.762.001	3.699.064	96,54	98,33
3.	Prihodi od carina i ostale uvoz.taksi	230.000	267.008	74.264	32,29	27,81
4.	Potpore (grantovi)	5.646.129	6.744.392	4.917.027	87,09	72,91
4.1	Tekuće potpore iz inostranstva	382.259	769.588	404.885	105,92	52,61
4.2	Tekuće potpore od ost. nivoa vlasti	5.263.870	5.974.804	4.512.142	85,72	75,52
5.	Primljene otpl. od pozajmljivanja	-	7.500	7.500	-	100,00
B.	Primljeni krediti	15.000.000	15.000.000	-	-	-

Ukupno ostvareni prihodi i primici su manji za 5.213.427 KM u odnosu na usvojeni Budžet.

Prihodi od poreza iznose 211.065.436 KM i u odnosu na planirane više su ostvareni za 5.649.292 KM, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 16.124.997 KM. U okviru ovih poreza najznačajnije učešće imaju indirektni porezi koji pripadaju Kantonu u iznosu od 179.511.896 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 5.752.154 KM.

Neporezni prihodi iznose 29.242.773 KM i u odnosu na planirane manje su ostvareni za 9.985.380 KM ili 25%. U okviru ovih prihoda značajno učešće imaju prihodi koji imaju karakter namjenskih sredstava, vlastiti prihodi i prihodi od privatizacije. Navedeni prihodi u 2010. godini ostvareni su (naplaćeni) u iznosu od 24.229.504 KM i u istom razdoblju su realizovani (oprihodovani) u iznosu od 24.460.498 KM. Ovi prihodi prilikom naplate knjigovodstveno se evidentiraju na poziciji razgraničenih prihoda i kao prihod iskazuju se tek po utrošku sredstava predviđenih za utvrđenu namjenu. Prikupljeni namjenskih prihodi se ne realizuju u potpunosti tokom godina što je dovelo do toga da je na dan 31.12.2010. godine na poziciji razgraničenih prihoda po ovom osnovu bilo raspoloživo 24.162.261 KM. Navedeno dovodi u pitanje efikasnost izvršenja budžeta u skladu sa članom 3. Zakona o budžetima u FBiH.

Prihod po osnovu naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta Budžetom je planiran 1.380.000 KM, Izmjenama i dopunama budžeta smanjen je na 610.000 KM, a ostvaren je 502.870 KM.

Zaključkom Vlade Kantona od 09.04.2010. godine usvojen je Program utroška namjenskih sredstava za uređenje poljoprivrednog zemljišta u iznosu 610.000 KM od čega je 200.000 KM planirano za izradu karte upotrebne vrijednosti zemljišta. Sredstva po navedenom programu utroška realizovana su 426.274 KM i to za uređenje zemljišta 333.009 KM i za izradu karte upotrebne vrijednosti zemljišta 93.265 KM.

Programom je definisano da se zemljište koje se uređuje u 2010. godini, u narednih 10 godina, mora koristiti jedino kao poljoprivredno zemljište i ne može se promijeniti namjena iz poljoprivrednog u nepoljoprivredno.

Utrošak ovih sredstava Budžetom za 2010. godinu nije planiran u cjelokupnom iznosu, a i Programom utroška namjenskih sredstava za uređenje poljoprivrednog zemljišta u 2010. godini planiran je samo dio (610.000 KM) koliko je izmjenama i dopunama budžeta planirano da će se ostvariti u 2010. godini.

Značajno je napomenuti da je u knjigovodstvenim evidencijama na poziciji razgraničenih prihoda po navedenom osnovu iskazano u početnom stanju 2.239.420 KM sredstava koja su prikupljena u ranijem periodu a nisu utrošena, a na dan 31.12.2010. godine iskazano je 2.316.016 KM.

Prihodi po osnovu dodijeljenih prava na eksploataciju prirodnih resursa (koncesije) planirani su 1.570.000 KM, a ostvareni su 864.170 KM.

Prema knjigovodstvenim evidencijama neutrošena sredstva po ovom osnovu iskazana su 1.388.954 KM u kojem su sadržana i nerealizovana sredstva iz ranijih godina. Vlada Kantona je 20.04.2010. godine usvojila Program utroška sredstava od koncesija Kantona u 2010. godini u visini od 1.000.000 KM. U toku 2010. godine po ovom Programu realizirana su sredstva u visini od 962.395 KM.

Prihodi od pružanja javnih usluga – odnosno vlastiti prihodi budžetskih korisnika planirani su 6.544.400 KM, a ostvareni su 7.894.620 KM. Najveći iznos ovih prihoda iskazan je na nivou institucija obrazovanja i to Univerzitet (3.039.205 KM), srednje obrazovanje (1.586.361 KM), osnovno obrazovanje (266.245 KM). Imajući u vidu da se naplaćeni prihodi od pružanja usluga evidentiraju na poziciji razgraničenih prihoda, a prihod postaju tek po utrošku istih, navedeno je imalo uticaja na visinu iskazanih vlastitih prihoda na ovoj poziciji. Vlada Kantona je, u skladu sa Uredbom o vrsti vlastitih prihoda i načinu i rokovima raspodjele, 01.09.2010. godine donijela Odluku kojom neutrošeni dio vlastitih prihoda budžetskih korisnika iz oblasti osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja sa 30.06.2010. godine postaje javni prihod Kantona u visini 348.714 KM i isto se odnosi na preneseno stanje odnosno neutrošena sredstva iz 2009. godine.

Kod Ministarstva prostornog uređenja, prometa i komunikacija i zaštite okoline u 2010. godini ostvaren je **prihod od naknada za zaštitu okoline**- Fond za zaštitu okoline Kantona u skladu sa članom 56. Zakona o zaštiti okoline u iznosu od 1.142.476 KM. Prikupljena sredstva se raspoređuju na osnovu Odluke Vlade o načinu raspodjele sredstava Fonda za zaštitu okoline (iz 2003. godine) i to tako da 20% sredstava pripada Kantonu, a 80% sredstava uplaćenih u Fond usmjerava se u budžete općina. Odlukom je takođe definisano da se pripadajuća sredstva Kantona koriste za rješavanje ekoloških problema Kantona, te za potrebe interventnog djelovanja u slučaju ekoloških incidenata ili elementarnih nepogoda. Uplaćena sredstva u budžete općina namijenjena su za podsticanje mjera zaštite i unapređenja okoline. Planove i projekte iz oblasti zaštite i okoline općine su obavezne dostaviti Ministarstvu radi pribavljanja saglasnosti. Odlukom je regulisan način doznačavanja sredstava općinama i to prema stepenu izvršenih poslova i ispostavljenih situacija o realizaciji odobrenih planova i projekata koju ovjerava nadzorni organ. Provedenom revizijom je konstatovano da se pripadajući dio sredstava općinama doznačava kvartalno u pripadajućem procentu, što nije u skladu sa prezentiranom Odlukom. Općine dostavljaju izvještaj o utrošku sredstava i Ministarstvo na taj način vrši nadzor i izvještava Vladu Kantona o utrošku sredstava. Osoba nadležna za poslove evidencije o prikupljenim

sredstvima i koja vrši raspodjelu sredstava općinama i prati utrošak sredstava Kantona dala je obrazloženje da u Fondu nema uposlenih te se iz tog razloga sredstva doznačavaju direktno općinama.

Prihodi od naknada za korištenje šuma planirani su 1.374.700 KM, a ostvareni 1.877.468 KM. Programom utroška namjenskih sredstava iz oblasti šumarstva planirano je 1.374.700 KM, a realizovano je 1.026.281 KM. Izvještaj o utrošku namjenskih sredstava je usvojen od strane Vlade Kantona 27.01.2011. godine. Na dan 31.12.2010. godine raspoloživo stanje neutrošenih namjenskih sredstava je 3.071.436 KM. Prema Informaciji o visini prihoda ostvarenih u periodu 2005.-2009. godine po osnovu proširene biološke reprodukcije šuma i visini neizmirenih obaveza prema općinama (sačinjena u Upravi za šume) dat je podatak o visini neizmirenih obaveza JP ŠPD Zeničko-dobojskog kantona u iznosu od 2.126.124 KM koje je shodno Zakona o šumama bilo dužno uplatiti po osnovu naknada za proširenu biološku reprodukciju šuma na depozitni račun Kantona do perioda važenja Zakona. Prema navedenom potraživanja općina od Kantona su 1.809.128 KM, i iste se obračuju sa zahtjevima Kantonu za naplatu pripadajući im sredstava.

Kod Trezora na poziciji razgraničeni ostali prihodi iskazano je 8.125.658 KM i odnosi se na neutrošena sredstva od privatizacije (sredstva sa ESCROW računa). Odlukom Skupštine o načinu korištenja raspoloživih sredstava sa ESCROW računa (mart 2010. godine) utvrđen je način korištenja sredstava preko iznosa javnog duga, u iznosu 8.168.621 KM, sredstava ostvarenih prodajom preduzeća od kantonalnog značaja kao i priliva sredstava ostvarenih otplatom dodijeljenih kredita za privredni razvoj, zapošljavanje, stambenu izgradnju i komisionih kredita koja se vode na posebnom ESCROW računu. Odlukom je regulisano da će Vlada Kantona utvrditi Projekte koji će se finansirati iz navedenih sredstava. Vlada Kantona je donijela Zaključak o utvrđivanju visine odobrenih sredstava po općinama koja su planirana u iznosu 7.168.621 KM za infrastrukturne projekte za 2010. godinu. U toku 2010. godine realizirani su infrastrukturni projekti u iznosu 4.037.596 KM, dok se iznos od 3.523.307 KM nerealiziranih projekata prenosi u narednu godinu. Vlada Kantona je 27.01.2011. godine usvojila Izvještaj o utrošku sredstava sa ESCROW računa.

S obzirom na visinu prikupljenih a neutrošeni namjenskih sredstava potrebno je u narednom periodu osigurati njihovo efikasnije trošenje u zakonom predviđene namjene.

Potrebno je sredstva od naknada za zaštitu okoliša općinama odobravati u skladu sa Odlukom o načinu raspodjele sredstava Fonda za zaštitu okoliša, odnosno prema stepenu izvršenih poslova na osnovu ispostavljenih situacija o realizaciji odobrenih planova i projekata ovjerenih od nadzornog organa, a stvarni nadzor nad realizacijom odobrenih projekata treba da vrši Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline.

4.5 Rashodi i izdaci Kantona za 2010. godinu

U konsolidovanim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta Kantona za 2010. godinu, ukupno ostvareni rashodi, izdaci i finansiranje izkazani su u iznosu od 250.850.852 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 1.645.790 KM.

Struktura rashoda i izdataka, sa indeksima ostvarenja u odnosu na plan i prethodnu godinu data je u tabeli:

R. br.	Opis	Izmje. i dopune Budžeta za 2010. godinu sa preraspodjelama	Ostvareno u 2009. godini	Ostvareno u 2010. godini	Index (5/3)	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
	UKUPNO IZDACI I FINANSIRANJE (A+ B)	265.370.426	249.205.062	250.850.852	94,53	100,66
	A. UKUPNO IZDACI (I+II)	265.080.426	248.930.199	250.565.081	94,52	100,66
	I TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d)	239.647.712	231.015.513	232.401.656	96,98	100,60
	a) Plaće i naknade i doprinosi (od 1 do 3)	149.518.167	149.014.117	146.599.150	98,05	98,38
1.	Bruto plaće, naknade	113.680.306	113.981.962	112.656.737	99,10	98,84
2.	Naknade troškova zaposlenika	22.852.330	22.157.921	21.138.319	92,50	95,40
3.	Doprinosi poslodavca	12.985.531	12.874.234	12.804.094	98,60	99,46
	b) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)	29.421.142	28.414.158	29.215.031	99,30	102,82
4.	Putni troškovi	365.687	282.096	319.119	87,27	113,12
5.	Izdaci za energiju	6.147.721	6.161.502	6.465.643	105,17	104,94
6.	Izdaci za komunalne usluge	2.865.384	2.992.364	3.049.152	106,41	101,90
7.	Nabava materijala	3.155.183	3.076.253	3.061.972	97,05	99,54
8.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	837.531	739.437	831.665	99,30	112,47
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	1.116.392	1.304.228	1.124.939	100,77	86,25

10.	Izdaci za tekuće održavanje	5.626.589	5.412.430	5.498.974	97,73	101,60
11.	Osiguranje, bankarske i usluge platnog prometa	617.301	437.510	646.896	104,79	147,86
12.	Ugovorene usluge	8.689.354	8.008.338	8.216.671	94,56	102,60
c) Ukupno tekući transferi (od 13 do 18)		60.193.403	53.456.485	56.190.187	93,35	105,11
13.	Transferi drugim nivoima vlasti	6.845.650	5.446.812	6.544.218	95,60	120,15
14.	Grantovi pojedincima	39.934.254	37.216.004	37.951.592	95,04	101,98
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	3.652.000	3.142.222	3.418.026	93,59	108,78
16.	Subvencije javnim poduzećima	5.642.704	5.865.173	4.541.990	80,49	77,44
17.	Subvencije privatnim poduzećima	2.278.795	999.776	1.978.687	86,83	197,91
18.	Ostali tekući grantovi, povrat i drugo	1.840.000	786.498	1.755.674	95,42	223,23
d) Izdaci za inostrane kamate		515.000	130.753	397.288	77,14	303,85
II KAPITALNI IZDACI (e + f)		25.432.714	17.914.686	18.163.425	71,42	101,39
e) Nabava stalnih sredstava (od 19 do 23)		24.178.463	15.853.686	16.996.069	70,29	107,21
19.	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	-	633	-	-	-
20.	Nabavka građevina	2.032.797	1.725.746	1.151.795	56,66	66,74
21.	Nabavka opreme	2.325.943	1.468.527	1.828.788	78,63	124,53
22.	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	10.000	53.684	2.419	24,19	4,51
23.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	19.809.723	12.605.096	14.013.067	70,74	111,17
f) Ukupno kapitalni grantovi (od 24 do 25)		1.254.251	2.061.000	1.167.356	93,07	56,64
24.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	904.251	1.711.000	839.850	92,88	49,09
25.	Kapitalni grantovi neprofitnim org. i pojedincima	350.000	350.000	327.506	93,57	93,57
B. FINANSIRANJE		290.000	274.863	285.771	98,54	103,97
26.	Otplate primljenih zajmova i kredita	290.000	274.863	285.771	98,54	103,97

Iz prezentirane tabele je vidljivo da je na određenim pozicijama ostvareno prekoračenje troškova u odnosu na odobrene (izdaci za energiju, komunalne usluge i osiguranje i bankarske usluge) što je u suprotnosti sa odredbama člana 31. Zakona o budžetima u FBiH kojim je propisano da se izdaci mogu stvarati samo za namjene i do visine odobrene u Budžetu.

Potrebno je dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o budžetima u FBiH u djelu stvaranja izdataka samo za namjene i do visine planirane Budžetom Kantona.

4.5.1 Plaće, naknade i doprinosi

Za bruto plaće, naknade troškova uposlenih i doprinose poslodavca utrošeno je 146.599.150 KM i odnosi se na trošak plaća, naknada i doprinosa za tekuću godinu, dok je isplaćeno jedanaest plaća. Planirano je finansiranje 8.113 uposlenih, a na dan 31.12.2010. godine prosječan broj uposlenih na bazi sati rada je 8.160.

Od realizovanog iznosa na bruto plaće odnosi se 112.656.737 KM, naknade troškova uposlenih 21.138.319 KM i doprinose poslodavca 12.804.094 KM. U okviru naknada troškova uposlenih značajni su: topli obrok 13.448.158 KM, prevoz na posao i sa posla 3.381.802 KM i regres za godišnji odmor 3.227.933 KM.

Obračun plaća, naknada i drugih materijalnih prava koja nemaju karakter plaće za uposlenike svih budžetskih korisnika vrši se centralizirano prema usvojenim pravilima. Sva primanja za obračun plaća i naknada utvrđena su odlukama Vlade za sve budžetske korisnike (osim za sudije, tužioce i stručne saradnike za koje se primjenjuju posebni propisi). Odlukama Vlade je utvrđena osnovica za obračun plate u iznosi 400 KM, topli obrok 8 KM po radnom danu i dodatna naknada za pojačanu ishranu u iznosu 5 KM po radnom danu za službene osobe Jedinice za podršku MUP-a i naknada za regres 400 KM.

Na ime bruto plaća i naknada uposlenih JU „Univerzitet u Zenici“ utrošeno je 7.607.391 KM.

Provedenom revizijom je utvrđen angažman nastavnog osoblja preko duple norme i da se isti ugovara i plaća ugovorima o djelu, što je u suprotnosti sa članom 9. Pravilnika o plaćama, dodacima na plaću i naknadama po osnovu rada zaposlenika JU „Univerzitet u Zenici“ koji propisuje da nastavnici i saradnici mogu imati i više sati nastave od duple norme, ali se taj dio neće plaćati. Navedeno utiče na finansijske izvještaje jer su odobreni i isplaćeni troškovi suprotno Pravilniku.

Shodno svojim ovlaštenjima ministar za obrazovanje, nauku, kulturu i sport pokrenuo je kontrolu ovog segmenta, te je Inspektor za obrazovanje Kantona izvršio inspekcijski nadzor za angažman nastavnika i saradnika za realizaciju nastave. Rješenjem od 23.12.2010. godine je naložio da se za izbor nastavnika i saradnika za realizaciju nastave za časove preko norme objavi konkurs. Stručni saradnici za unutrašnju reviziju Kantona tokom 2010. godine proveli su reviziju Univerziteta u Zenici. Preporuke date u Zapisniku od 12.11.2010. godine (usklađivanje opterećenosti nastavnika, onemogućavanje zaključivanja ugovora o djelu za redovne poslove, evidentiranje prekovremenog rada) prihvaćene su Zaključkom Upravnog odbora Univerziteta

21.01.2011. godine. Također, Zaključkom Upravnog odbora od 12.04.2011. godine zadužene su stručne službe da urade Nacrt Pravilnika o plaćama, dodacima na plaću i naknadama po osnovu rada.

Tokom provođenja revizije informisani smo da je u toku provođenje kontrole od strane Federalne finansijske policije i Poreske uprave koji do dana okončanja revizije nisu dostavili svoje zapisnike.

Prema navedenom vidljivo je da su odobrene i isplaćene finansijske transakcije koje nisu usaglašene sa propisima i da kontrole nad trošenjem javnog novca nisu funkcionisale.

Ugovori o djelu za angažman nastavnika i saradnika za realizaciju nastave preko duple norme detaljnije su obrazloženi u dijelu Izvještaja Izdaci za materijal i usluge (tačka 4.5.2. Izvještaja).

4.5.2. Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su 29.215.031 KM, od čega su najznačajnij izdaci za: ugovorene i druge usluge (8.216.671 KM), energiju (6.465.643 KM), tekuće održavanje (5.498.974 KM), nabavku materijala (3.061.972 KM) i komunalne usluge (3.049.151 KM).

Izvršen je uvid u **izdatke za unajmljivanje imovine i opreme** (1.124.939 KM) koji u ukupnim izdacima za materijal i usluge učestvuju sa 3,85 % od čega se najveći dio odnosi na unajmljivanje poslovnih prostora (1.078.289 KM). Na zakup dijela poslovne zgrade RMK Prometa, u kojoj je smješten najveći dio kantonalnih organa uprave, odnosi se 603.116 KM. Ugovorom iz 2002. godine o regulisanju međusobnih odnosa vezanih za zajedničko korištenje poslovne zgrade RMK Promet Zenica je regulisano da Vlada na ime korištenja poslovnog prostora plaća mjesečnu naknadu u iznosu 2 KM po 1m² poslovnog prostora i troškove amortizacije poslovne zgrade i opreme u iznosu 4,5 KM po 1m².

Na poziciji **tekućeg održavanja zgrada** kod **Službe za zajedničke poslove** evidentirano je 57.127 KM na osnovu računa „Almy- gradnja“ d.o.o. Zenica od 20.04.2010. godine za sanaciju krovne rekonstrukcije zgrade RMK Inžinjeri (u kojoj su smješteni Ministarstvo obrazovanja i četiri uprave Kantona), a po osnovu ugovora zaključenog 16.12.2009. godine između Almy- gradnje i Kantona. Naime, između Kantona i RMK Inžinjeri d.o.o. Zenica 2001. godine zaključen je Ugovor o prenosu prava korištenja, kojim se pravo korištenja dijela objekta zgrade RMK Inžinjeri uz naknadu prenosi na Kanton.

S obzirom da se radi o ulaganju u rekonstrukciju zgrade što prema kantonalnim računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor predstavlja investiciju u stalna sredstva kojom se povećava predviđeni vijek trajanja i isto ne predstavlja trošak.

Na ime **rada komisija** utrošeno je 884.758 KM. Najveći iznos isplata je kod Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (268.591 KM) i odnosi se na isplate za rad u ispitnim komisijama za vozače motornih vozila, kontrolu polaganja vozačkih ispita i kontrolu uslova i načina rada autoškola koje se formiraju na osnovu rješenja rukovodioca, a finansiraju se iz uplata korisnika usluga.

Kod budžetskog korisnika Biznis servis centra na ime rada u komisijama utrošeno je 21.300 KM. Utvrđeno je da se ovi izdaci u najvećem iznosu odnose za rad u komisiji za implementaciju projekata („GSR model“ i „GSR modela“ – radni paket broj 3). Rješenjima ovlaštene osobe formirane su komisije i iz reda uposlenika Biznis servis centra. Sa spoljnim saradnicima zaključeni su i ugovori o djelu. Komisije su rješenjima imenovane na period od 2 odnosno 3 mjeseca (ugovori su zaključivani na period od 3 mjeseca) i obnavljani su tokom cijele godine. **Iz prezentirane dokumentacije ne može se potvrditi opravdanost stvaranja ovih izdataka obzirom da naprijed navedeni poslovi predstavljaju dio redovnih poslovnih aktivnosti Biznis servis centra koji je osnovan Uredbom o Biznis servis centru kao posebna stručna služba Vlade Kantona. Prema članu 3. Uredbe, Centar obavlja upravne i druge stručne poslove za realizaciju poduzetničkih ideja, a pored ostalog propisano je i slijedeće „aktiviranje novih međuregionalnih projekata i implementacija odobrenih međuregionalnih projekata, identifikacija projektnih prioriteta; priprema projektne dokumentacije i ažuriranje podataka iz projektne dokumentacije koja se šalje potencijalnim donatorima, koordiniranje, monitorng i supervizija realizacije aktivnosti iz odobrenih međuregionalnih projekata“.**

Ne mogu se odobravati i isplaćivati troškovi za rad u komisijama za obavljanje poslova koji predstavljaju redovne poslove propisane članom 3. Uredbe o Biznis servis centru.

Na ime usluga isplaćenih po osnovu **ugovora o djelu** u iznosu od 2.635.663 KM, najveći dio se odnosi na ustanove obrazovanja (2.447.419 KM) i to: visoko obrazovanje 1.891.939 KM, srednje škole 394.385 KM i osnove škole 161.096 KM. Kod ustanova srednjeg i osnovnog obrazovanja navedeni izdaci se odnose na isplate

po ugovorima o djelu za angažovanje nastavnog osoblja za održavanje nastave (redovne i vanredne) i održavanje vanrednih ispita.

Izvršen je uvid u isplate po osnovu ugovora o djelu kod **Univerziteta u Zenici** koji su iskazani 1.891.939 KM i koji se u najvećem dijelu odnose na isplate po ugovorima o djelu za održavanje nastave za redovni i vanredni studij. Ugovori o djelu se zaključuju sa spoljnim saradnicima, kao i sa uposlenicima Univerziteta koji ostvaruju angažman preko duple norme. **Ugovori sa uposlenicima preko duple norme nisu zaključeni u skladu sa propisima jer je članom 9. Pravilnika o plaćama Univerziteta propisano da nastavnici i saradnici mogu imati i više sati nastave od duple norme ali se taj dio neće plaćati. Isto tako Odlukom o standardima i normativima za oblast visokog obrazovanja je propisano da nastavnici i saradnici u toku jedne nastavne godine ne mogu biti opterećeni više od dvostrukog broja sati nastave, odnosno vježbi sedmično, koji je utvrđen kao optimalno sedmično opterećenje.**

Navedeni Pravilnik je usvojio Upravni odbor Univerziteta, a Kolegij Univerziteta je 11.03.2010. godine suprotno postupio jer je svojim Zaključkom zadužio stručne službe rektorata Univerziteta za obračun i isplatu ugovora preko norme i preko duple norme stalno zaposlenim nastavnicima Univerziteta u Zenici, koji nije upućen Upravnom odboru. Pored navedenog Odlukom o standardima i normativima za oblast visokog obrazovanja u FBiH (Službene novine FBiH broj 40/08) optimalno opterećenje nastavnika uz ostale propisane obaveze predstavlja 5 sati nastave sedmično po nastavnom planu i 10 sati vježbi za saradnika u svakoj sedmici za vrijeme trajanja nastave u okviru 40 –satne radne sedmice i istom je propisano da nastavnici i saradnici u toku jedne nastavne godine ne mogu biti opterećeni više od dvostrukog broja sati nastave, odnosno vježbi sedmično, koji je utvrđen kao optimalno sedmično opterećenje.

Upravni odbor Univerziteta je Zaključkom od 12.04.2011. godine „prihvatio Izvještaj o izvršenju finansijskog plana Univerziteta za 2010. godinu izuzev dijela Izvještaja koji se odnosi na pojedine segmente poslovanja, odnosno stvorene obaveze i izvršene isplate po istim, koji su neusklađeni sa propisima. To se prije svega odnosi na sklopljene ugovore o djelu sa zaposlenicima za časove preko duple norme.“ Dana, 02.12.2010. godine ministrica za obrazovanje, nauku, kulturu i sport je uputila akt Univerzitetu kojim se obustavlja unos naloga po osnovu ugovora o djelu sa zaposlenicima za časove preko duple norme, ujedno je skenula pažnu na obavezu Univerziteta da osigura nastavni kadar u skladu sa zakonskim propisima (raspisivanje konkursa) i Odlukom o standardima i normativima za oblast visokog obrazovanja u FBiH gdje je utvrđen normativ odnosno omjer redovno uposlenog nastavnog kadra i ostalog angažovanog osoblja u nastavi.

Prema Rješenju Inspektora za obrazovanje Kantona od 23.12.2010. godine „u akademskoj 2010/2011. veći broj uposlenika (nastavnika i saradnika) realizuje nastavu preko norme, odnosno preko duple norme (postdiplomski studij 26 izvršilaca). Također, veći broj spoljnih saradnika je angažovan za realizaciju nastave – vježbi (9 izvršilaca- postdiplomski studij, 43 izvršioca – realizacija nastave za vanredan studij na Zdravstvenom fakultetu i 141 izvršilac – realizacija nastave)“. Isto tako je Rješenjem naloženo da se za izbor nastavnika i saradnika za realizaciju nastave za časove preko norme objavi konkurs u skladu sa važećim propisima.

Prema navedenom vidljivo je da su odobrene i isplaćene finansijske transakcije mimo ovlaštenja i koje nisu usaglašene sa propisima. Takođe, prednje ukazuje i da potrebne kontrole nad trošenjem javnog novca nisu funkcionisale. Nismo utvrđivali finansijsku značajnost radi vremenske ograničenosti, nedovoljnih evidencija i zbog pokrenutih postupka kontrole od strane resornog ministarstva i eksternih organa kontrole.

Budžetski korisnici su dužni postupati u skladu sa propisima i članom 4. stav 4. Zakona o budžetima u FBiH kojim je utvrđeno da „budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta ako su zato svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uslovi“.

4.5.2 Tekući transferi

Na ime **tekućih transfera** iskazano je 56.190.187 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 5,11 %.

Članovima 21-49. Zakona o izvršenju budžeta Kantona za 2010. godinu je uređeno da resorna ministarstva ili druga nadležna tijela predlažu na usvajanje Vladi Kantona programe utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera. U skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta o utrošenim sredstvima po programima nadležno ministarstvo polugodišnje izvještava Vladu Kantona, a predsjedavajući Skupštine izvještava Kolegij Skupštine. Na osnovu usvojenih programa utroška vršena je realizacija sredstava tekućih transfera.

Od ukupno realiziranih tekućih transfera najveći iznos (52,66 %) se odnosi na realizaciju sredstava iz oblasti rada, socijalne politike i izbjeglice (21.919.668 KM) i boračkih pitanja (7.674.114 KM). Na tekuće transfere po osnovu namjenskih sredstava (zaštita okoliša, vode, šume, zaštita i spašavanje) realizovani su u iznosu od 5.475.950 KM ili 86 % u odnosu na plan.

Iz javnog novca finansirani su i transferi sa Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta (12.428.685 KM), Ministarstva finansija (1.755.674 KM) i Ministarstva privrede (3.776.570 KM).

Sredstava iz oblasti rada, socijalne politike i izbjeglica se realiziraju putem Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice i iznose 21.919.668 KM. Finansirani su izdaci: naknade za porodiljsko odsustvo (7.181.227 KM), smještaj u ustanove socijalne zaštite (3.870.518 KM), dodatak na djecu (2.836.423 KM), naknade za civilne žrtve rata (2.941.407 KM), transfer za podsticaj povratka izbjeglih i raseljenih (1.129.310 KM), transfer Službi za zapošljavanje za podsticaj zapošljavanja pripravnika (460.757 KM), za dječiju nadjelju (100.000 KM) i za udruženja (80.000 KM).

Osnov za realizaciju tekućih transfera je Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom i Program utroška planiranih sredstava.

Izvještaj o namjenskoj upotrebi budžetskih sredstava Ministarstva usvojen je Zaključkom Vlade 16.02.2011. godine, a resorno Ministarstvo je tokom godine vršilo kontrolu namjenske potrošnje sredstava u ustanovama i općinskim službama za 2010. godinu na osnovu Plana o izvršenju nadzora nad stručnim radom.

Kod **Ministarstva privrede** na ime tekućih transfera iskazno je 3.776.570 KM. Sredstva su realizovana za: subvencije preduzećima u privatizaciji i podsticaj industriji (1.978.687 KM), transfer općinama po osnovu pripadajućih prihoda od koncesija (490.604 KM), realizacija Programa utroška kantonalnih sredstava od koncesija (962.236 KM), transfer za rad kantonalne Agencije za privatizaciju 320.000 KM i iznos od 24.883 KM odnosi se na isplate članovima Savjeta za praćenje, kontrolu izrade i implementacije Strategije razvoja Kantona (iz sredstava prihoda od koncesija).

Kao **subvencija preduzećima u privatizaciji i podsticaj industriji** izkazan je iznos 1.056.218 KM i odnosi se na izmirenje preuzetih obaveza od strane Kantona (iz ranijeg perioda) u postupku privatizacije preduzeća „Kimo“ d.o.o Zenica, koje su u cjelosti izmirene u toku 2010. godine.

Dana 27.09.2010. godine Odlukom Vlade Kantona usvojena je Strategija razvoja Kantona za period od 2010.-2020. godine kojom se zadužuju svi nosioci realizacije mjera/aktivnosti navedeni u Pregledu stateških ciljeva, prioritarnih ciljeva (programa) i mjera, sa pregledom rokova, nosilaca i indikatora, da kod izrade Programa rada i Programa utroška budžetskih sredstava za 2011. godinu, planiraju realizaciju implementacije projekata prema Strategiji. Istom Odlukom zadužuje se Ministarstvo da putem Savjeta za praćenje, kontrolu izrade i implementacije Strategije razvoja, najmanje dva puta godišnje integralno izvještava Vladu Kantona o implementaciji Strategije, a za rad Savjeta je u 2010. godini isplaćeno 24.883 KM.

Ministarstvo zdravstva je realizovalo ukupno 857.500 KM u skladu sa Programom utroška sredstava transfera u oblasti zdravstva za slijedeće namjene: transfer Kantonalnom zavodu za borbu protiv bolesti ovisnosti 545.000 KM, transfer za provođenje mjera preventivne deratizacije 100.000 KM, transfer za nabavku vakcina 67.996 KM i programe istraživanja Kantonalnog zavoda za javno zdravstvo 69.500 KM. Namjenski utrošak sredstava Vlada Kantona je potvrdila Zaključkom od 30.03.2011. godine.

Ministarstvo za pitanja boraca realizovalo je tekuće transfere u iznosu od 7.674.144 KM. Za realizaciju ovih sredstava Zaključkom Vlade od 09.04.2010. godine usvojen je Program utroška sredstava. Najveći dio sredstava odnosi se na finansiranje transfera za: jednokratnu pomoć za rješavanje stambenih pitanja braniteljske populacije (2.561.904 KM), JU Službi za zapošljavanje Kantona (2.195.010 KM), braniteljska udruženja (400.596 KM) i banjsko-klimatsko liječenje (189.582 KM).

Sredstva transfera JU Službi za zapošljavanje Kantona (2.195.010 KM) doznačavana su Službi, po Zaključcima Vlade, na ime finansiranja novčane naknade za nezaposlene demobilisane borce na osnovu federalnog Zakona o pravima demobilisanih boraca i članovima njihovih porodica. Od ukupne realizacije iznos od 443.951 KM se odnosi na doznačavanje sredstava Službi po Zaključku Vlade od 12.02.2010. godine za isplatu novčanih naknada demobilisanim borcima za septembar 2009. godine.

Kod **Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu** za subvencije preduzećima iskazan je iznos 4.541.990 KM koji se odnosi na: subvencije javnim preduzećima 2.644.568 KM, poticaje poljoprivrednoj proizvodnji 1.826.272 KM i subvencije za veterinarstvo 71.150 KM.

U okviru transfera subvencija javnim preduzećima „**Transfer iz vodnih nakanda**“ realizovan je u iznosu 1.616.983 KM. Program utroška sredstava vodnih naknada je usvojen od strane Vlade u iznosu od 2.500.000 KM (1.090.655 KM za nastavak finansiranja projekata započetih u ranijim godinama, 1.359.345 KM za projekte u 2010. godini i sredstva rezervi 100.000 KM). Navedni transfer je u najvećem dijelu realizovan na način da su sredstva doznačena izvođačima radova po ispostavljenim fakturama odnosno privremenim i okončanim situacijama u skladu sa zaključenim ugovorima. Dio sredstava planiranih Programom doznačena su općinama po Zaključcima Vlade, koje su dostavile Ministarstvu izvještaj o utrošku sredstava.

Projekti iz ranijih godina realizovani su u iznosu od 943.187 KM ili 87 % u odnosu na plan. Prema izvještaju o realizaciji Programa i preostali projekti su u završnoj fazi realizacije. Od planiranih projekata u 2010. godini zaključeni su ugovori u vrijednosti od 1.049.603 KM (77 % od planiranog), a do kraja 2010. godine je realizirano 608.649 KM (58 % od ugovorenog), a ostatak je u toku realizacije. Za određene projekte nisu zaključeni ugovori iz razloga što općine nisu pripremile projekte za realizaciju ili postupci nabavke nisu okončani do kraja godine.

U odabranom uzorku konstatovano je da se kod jednog broja ugovora ne poštuju odredbe zaključenih ugovora u dijelu definisanih rokova izvršenja radova.

Ulaganja u vodne objekte finansira se i iz sredstava privatizacije i budžetskih sredstava i isto se iskazuje na poziciji kapitalnih ulaganja i stalnih sredstava kod Ministarstva koji su na dan 31.12.2010. godine iskazani 563.414 KM.

Sa pozicije **subvencije javnim preduzećima** izvršena je doznaka sredstava JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići u iznosu 934.320 KM u skladu sa Odlukom o učešću u finansiranju sa Vladom FBiH razlike cijene drvnih sortimenata, a po osnovu Ugovoru o učešću u zajedničkom ulaganju između IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići i „Ferimpex“ d.o.o. Zavidovići („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 13/08).

Transfer za **poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji** iskazan je u iznosu od 1.493.263 KM. Osnov za plasman ovih sredstava je Program utroška sredstava za poticaje u poljoprivredi u 2010. godini, Uputstvo o poticanju poljoprivredne proizvodnje i pojedinačni Zaključci Vlade. Navedenim aktima definisane su vrste poticaja (animalna proizvodnja, biljna proizvodnja, podrška prerađivačima i otkupljivačima i kapitalna ulaganja), opći i posebni kriteriji i način ostvarivanja poticaja.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da se poticaji ne isplaćuju blagovremeno odnosno u godini u kojoj su i ostvareni. Isto pokazuje primjer da je u okviru isplate od 100.000 KM za „Brovis“ d.o.o. Visoko na ime podrške prerađivačima za otkup brojlera iznos od 50.000 KM evidentiran po Zaključku Vlade od 10.03.2010. godine na osnovu ostvarenog poticaja po Programu utroška sredstava za 2009. godinu.

U oblasti **obrazovanja, nauke, kulture i sporta** realizovano je ukupno 12.428.685 KM, od čega se najveći dio odnosi na: prevoz učenika (5.403.889 KM), finansiranje redovne djelatnosti ustanova kulture na području Kantona (2.918.000 KM), smještaj studenata u studentske centre (1.433.660 KM), stipendije studentima (999.600 KM) i transfer za sport (779.917 KM). Za realizaciju navedenih transfera, u skladu sa članovima 37. i 38. Zakona o izvršenju budžeta Kantona za 2010. godinu od strane Vlade usvojeni su programi utroška sredstava. Ministarstvo je u skladu sa članom 49. Zakona o izvršenju budžeta redovno izvještavlo Vladu o utrošku sredstava.

Transfer za prevoz učenika realizovan je 5.403.889 KM što je više u odnosu na budžetom odobrena sredstava (5.285.000 KM) za 118.889 KM ili 2,22 %, a u odnosu na prethodnu godinu veći je za 1,33 %. Navedeno je u suprotnosti sa odredbama člana 31. Zakona o budžetima u FBiH kojim je propisano da se izdaci mogu stvarati samo za namjene i do visine odobrene u Budžetu.

Realizacija ovog transfera vrši se na osnovu mjesečnih računa koje ispostavljaju prijevoznici po zaključenim ugovorima. U prilogu računa su spiskovi učenika koji su koristili prevoz ovjereni od strane direktora škole. Obračun se vrši na osnovu broja dana, dnevne cijene karte i broja učenika.

Postupak izbora najpovoljnijih prevoznika proveden je u toku 2008. godine (LOT-ovi definisani po realcijama) na osnovu kojeg su zaključeni trogodišnji ugovori o prevozu učenika osnovnih škola na području Kantona za akademsku 2008/09, 2009/10 i 2010/11. godinu. Zaključena su 23 ugovora sa prijevoznicima u kojima su definisane realacije koje su predmet ugovora (po školama i općinama) i cijena dnevne karte po učeniku. U slučaju izmjene cijene zaključuju se aneksi ugovora kojima se koriguju cijene.

4.5.3 Kapitalni transferi

Izdaci za kapitalne transfere realizirani su 1.167.356 KM.

Kod **Uprave za civilnu zaštitu** iskazano je 370.000 KM i odnosi se na doznačavanje sredstava iz sredstava naknada za slučaj nesreće i prirodnih nepogoda, po odlukama Vlade, općinama na području Kantona na ime sanacije šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda (klizišta).

Kod **Ministarstva za pitanja boraca** iskazano je 157.000 KM i u značajnom dijelu se odnosi na stambeno zbrinjavanje boračke populacije i članova njihovih porodica u skladu sa Uredbom o stambenom zbrinjavanju boračke populacije i članova njihovih porodica.

Na poziciji kapitalnih transfera kod **Ministarstva zdravstva** iskazano je 327.722 KM. Navedeno se odnosi na doznačavanje sredstava odlukama Vlade i to: Općoj bolnici u Tešnju 171.192 KM na ime nabavke opreme za RTG kabinet; Kantonalnoj bolnici Zenica 132.000 KM za nabavku ultrazvučnog aparata i opreme za trombolitičku terapiju i Kantonalnom zavodu za medicinu rada 24.314 KM za nabavku opreme za autoklaciranje.

Korisnici sredstava su dostavili izvještaje o utrošku sredstava resornom ministarstvu shodno članu 57. Zakona o izvršenju Budžeta Kantona za 2010. godinu. Za namjensku upotrebu sredstava odgovorno je resorno ministarstvo i Vlada u skladu sa članovima 49. i 56. Zakona o izvršenju. U izvještajima korisnici su naveli da sredstva nisu u cijelosti utrošena u toku revidirane godine, te da će se utrošiti u narednom periodu. Tako je Kantonalna bolnica izvjestila Ministarstvo da sredstva nisu utrošena i da je u toku postupak odabira najpovoljnijeg dobavljača, dok je Zavod tražio da se izvrši prenamjena doznačenih sredstava tj. preusmjere za nabavku druge vrste opreme jer je do trenutka doznačavanja sredstava popravljena oprema za autoklaciranje čije razmatranje je u toku.

Izmjenama i dopunama Budžeta kapitalni transferi kod **Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta** planirani su u iznosu od 280.000 KM i u cjelosti su realizovani. Vlada Kantona je 30.09.2010. godine usvojila Program utroška sredstava kapitalnih transfera kojim je planirano finansiranje četiri projekta. Na osnovu Programa sa korisnicima sredstava tj. općinama zaključeni su ugovori o prenosu sredstava i to sa Općinom Maglaj za izgradnju sportske dvorane u Novom Šeheru (70.000 KM za nabavku i postavljanje stolarije) i sa Općinom Zenica u ukupnom iznosu od 210.000 KM za realizaciju tri projekta (200.000 KM za rekonstrukciju i adaptaciju stadiona „Bilino polje“; 5.000 KM za izgradnju sportskog igrališta u MZ „Straina“ i 5.000 KM za adaptaciju prostorija Doma kulture MZ „Radinovići“ za potrebe održavanja nastave OŠ „Hamza Humo“- područna škola Radinovići). Prema prezentiranim izvještajima o utrošku sredstava u trenutku okončanja revizije radovi na izgradnji sportske dvorane u Novom Šeheru su u toku, dok sredstva za adaptaciju Doma kulture za potrebe održavanja nastave OŠ „Hamza Humo“- područna škola Radinovići nisu utrošena.

4.6 Godišnji popis imovine na dan 31.12.2010. godine

Vlada Kantona je donijela Odluku o redovnom godišnjem popisu imovine, obaveza i potraživanja za 2010. godinu i Rješenje o imenovanju Centralne popisne komisije. Rješenjem rukovodilaca budžetskih korisnika formirane su pojedinačne popisne komisije koje su dostavile izvještaje centralnim popisnim komisijama koje su formirane na nivou Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Ministarstva za pravosuđe i upravu, MUP-a i kantonalnih ministarstava. Centralne popisne komisije navedenih budžetskih korisnika dostavile su izvještaje Centralnoj popisnoj komisiji na nivou Kantona koja je pojedinačne izvještaje objedinila i sačinila Elaborat o izvršenom redovnom godišnjem popisu imovine, obaveza i potraživanja Kantona. Vlada Kantona je 23.02.2011. godine donijela Odluku kojom usvaja Elaborat o izvršenom redovnom godišnjem popisu imovine, obaveza i potraživanja Kantona.

Prema finansijskom izvještaju - Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2010. godine stalna sredstva iskazana su u iznosu 314.015.917 KM, dok su izvori sredstava (283.124.043 KM), izvori sredstava rezervi (151.000 KM) i revalorizacioni efekti (13.337.662 KM) iskazani u iznosu 296.612.705 KM. Prema navedenom u finansijskim izvještajima izvori sredstava manje su iskazani za 17.403.212 KM. Prema Informaciji o neusaglašenosti sredstava i izvora sredstava Odsjeka za računovodstvo Ministarstva finansija od 20.05.2011. godine u toku 2010. godine poduzimane su određene aktivnosti na usaglašavanju i ispravci knjigovodstvenih nepravilnosti. U toku 2010. godine izvršene su ispravke knjiženja u ukupnom iznosu od 3.210.694 KM.

Efekti revalorizacije iskazani su u iznosu od 13.337.662 KM i odnose se na evidentiranje početnih stanja budžetskih korisnika (institucije obrazovanja) u periodu prelaska na trezorsko poslovanje što je dovelo do neusklađenosti sredstava i njihovih izvora.

U skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH izvršiti usaglašavanje stanja stalnih sredstava sa izvorima sredstava.

4.7 Finansijski rezultat

Prema konsolidovanom godišnjem iskazu o izvršenju Budžeta za 2010. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke, kako slijedi:

R. br.	Opis	Rebalans Kantona za 2010 godinu	Ostvareno u 2009 godini	Ostvareno u 2010 godini	Index (5/3)	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
A	Prihodi, primici	250.520.426	230.137.362	245.306.999	97,92	106,59
1	Prihodi od poreza	205.416.144	194.940.438	211.065.435	102,75	108,27
2	Neporezni prihodi	39.228.153	28.178.025	29.242.773	74,55	103,78
3	Potpore – grantovi	5.646.129	6.744.392	4.917.027	87,09	72,91
4	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	230.000	267.007	74.264	32,29	27,81
5	Primljene otplate danih zajmova i povrata	-	7.500	7.500	-	100,00
B	Rashodi i izdaci	265.080.426	248.930.199	250.565.081	94,52	100,66
1	Tekući rashodi	239.647.712	231.015.513	232.401.656	96,98	100,60
2	Kapitalni izdaci	25.432.714	17.914.686	18.163.425	71,42	101,39
C	Višak rashoda nad prihodima (B-A)	14.560.000	18.792.837	5.258.082	36,11	27,98
D	Kratkoročni krediti i zajmovi	15.000.000	15.000.000	-	-	-
E	Otplate primljenih zajmova i kredita	290.000	274.864	285.771	98,54	103,97

U konsolidovanom godišnjem iskazu iskazan je višak rashoda nad prihodima u iznosu od 5.258.082 KM. Prema finansijskom iskazu „konsolidovani bilans stanja“ na dan 31.12.2010. godine iskazan je akumulirani višak rashoda nad prihodima u iznosu od 28.504.769 KM.

Za akumulirani višak rashoda nad prihodima (deficit) iz ranijeg perioda u iznosu od 21.236.132 KM nije osiguran izvor finansiranja u 2010. godini, odnosno nije u skladu sa članom 17. Zakona o budžetima u FBiH, utvrđen plan pokriva deficit.

Potrebno je u narednom periodu izvršiti analizu iskazanog deficita i poduzeti adekvatne mjere na planiranju pokriva istog u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

4.8 Nabavka stalnih sredstava i primjena Zakona o javnim nabavkama

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 16.996.069 KM, što je u odnosu na plan od 24.178.463 KM manje za 29,7 %. Strukturu ovih izdataka čine: rekonstrukcija i investiciono održavanje (14.013.067 KM), oprema (1.828.788 KM), građevine (1.151.795 KM) i sredstva u obliku prava (2.419 KM).

Nabavke stalnih sredstava vršene su na osnovu programa utroška sredstava koje je usvajala Vlada Kantona u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta Kantona za 2010. godinu.

Značajan dio izdataka za **rekonstrukciju i investiciono održavanje** odnosi se na ulaganje u cestovnu infrastrukturu na području Kantona i iskazni su kod Ministarstva prostornog uređenja (557.3555 KM) i Direkcije za ceste Kantona (11.298.069 KM). Od ukupno realiziranih izdataka kod Direkcije iznos od 3.540.713 KM odnosi se na realizaciju projekata koji su finansirani iz sredstava privatizacije (sredstava sa ESROW računa), a ostatak se odnosi na finansiranje projekata iz budžetskih sredstava, sredstava donacije i iz namjenskih sredstava. Navedena sredstva su realizovana na osnovu Programa utroška sredstava koje je usvojila Vlada.

Na poziciji **rekonstrukcija vodnih komunikacija** kod **Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu** iskazano je 563.414 KM i odnosi se na finansiranje izgradnje vodne infrastrukture na području Kantona. Programom kapitalnih ulaganja u vodne objekte planirano je 1.100.000 KM (100.000 KM za projekte prenesene iz ranijeg perioda, a 1.000.000 KM za projekte koji će finansirati iz sredstava privatizacije u 2010. godini) i definisani su projekti koji se planiraju finansirati po općinama sa područja Kantona. Postupke odabira izvođača radova provode općine, na osnovu zaključenih protokola o saradnji sa Ministarstvom, nakon čega se između Ministarstva, Općina i Izvođača zaključuje ugovor o izvođenju radova kojim se definišu prava i obaveze

ugovornih strana. Izdaci po ovom osnovu se evidentiraju na osnovu ispostavljenih privremenih situacija ili računa, a navedena ulaganja se evidentiraju na poziciji stalnih sredstava –vodeni putevi, morske i zračne luke.

Od planiranih projekata u 2010. godini (u vrijednosti 1.000.0000 KM) zaključeni su ugovori ukupne vrijednosti od 885.270 KM (88,53 %), dok za ostatak nisu zaključeni ugovori jer do kraja godine postupak nabavke nije okončan. Do kraja 2010. godine realizirano je 491.277 KM (55,50 % od ugovorenog), dok je ostatak u toku i isti se prenose u 2011. godinu. Na projekte iz ranijih godina utrošeno je 72.137 KM.

Ulaganja u vodne objekte finansira se i iz namjenskih sredstava od vodnih naknada i isto se iskazuje na poziciji tekućih transfera kod Ministarstva koji su na dan 31.12.2010. godine iskazani 1.616.983 KM.

Kod **Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport** na poziciji **rekonstrukcija i investiciono održavanje** iskazan je iznos od 960.769 KM i odnosi se na kapitalna ulaganja u škole na području Kantona. Za realizaciju navedenog Vlada Kantona je usvojila Program utroška sredstava i izmjene istog. Ukupno planirana sredstva izmjenama i dopunama budžeta i preraspodjelama u toku godine iznosila su 1.350.000 KM (nastavak finansiranja projekta iz ranijih godina 561.135 KM i finansiranje novih projekta u 2010. godini 636.673 KM, dat je tabelarni pregled po školama sa vrstama radova i planiranoj vrijednosti).

Na 31.12.2010. godine po prenesenim projektima iz ranijih godina realizirano je 522.961 KM (ili 93 % od planiranog). Za novo planirane projekte Komisija za javne nabavke Ministarstva je provodila procedure odabira najpovoljnijih izvođača te su zaključeni ugovori u vrijednosti od 587.657 KM od čega je u 2010. godini realizirano 396.033 KM, a 191.624 KM je preneseno u 2011. godinu.

Izdaci za izgradnju **građevina** najvećim dijelom su iskazani na **Univerzitetu u Zenici** (660.577 KM) i odnose se na nastavak finansiranja izgradnje zgrade Pravnog i Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici. Utvrđeno je da se od ukupno iskazanog iznosa 167.321 KM odnosi na evidentiranje izdataka po privremenim situacijama iz 2009. godine, odnosno isti nisu evidentirani u periodu u kojem je nastala obaveza za plaćanje čime je narušeno računovodstveno načelo modificiranog nastanka događaja. Ne iskazivanje obaveza u 2009. godine imalo je posljedicu na finansijske izvještaje da su manje iskazani izdaci u odnosu na stvarne i nije postupljeno u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima u FBiH.

Za izgradnju zgrade 17.09.2008. godine zaključen je ugovor između Univerziteta i „Almy“ d.o.o. Zenica u ukupnoj vrijednosti od 7.344.889 KM. Navedeno ulaganje evidentira se na poziciji stalnih sredstava u pripremi i na dan 31.12.2010. godine iskazano je 2.643.348 KM. Revizijom za 2008. godinu konstatovano je da nije donesena Odluka Skupštine Kantona o nabavci ove nekretnine što nije u skladu sa članom 115. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH i da postupak izbora izvođača nije izvršen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Potrebno je postupati u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima u FBiH i obezbijediti primjenu načela tačnosti i istinitosti iskazivanja poslovnih promjena.

U okviru **nabavke opreme** (1.828.788 KM) najznačajniji su izdaci za nabavku vozila (812.989 KM), nabavku kompjuterske opreme (363.186 KM) i izdaci za opremanje i namještanje (110.164 KM).

Izdaci za **nabavku motornih vozila** u značajnom iznosu (54,5 %) su iskazani kod **Uprave za civilnu zaštitu** (443.070 KM) i isti se odnose na nabavku tri vatrogasna vozila po ugovoru zaključenom sa „ITC“ d.o.o. Zenica. Navedena vozila su Zaključkom Vlade od 03.08.2010. godine ustupljena na privremeno korištenje općinskim službama civilne zaštite općina Kakanj, Maglaj i Zenica za tehničke intervencije na cestama (magistralni put M-17) na period od 20 mjeseci. Između Uprave i Službi 13.08.2010. godine zaključeni su ugovori o posluzi kojim su definisana međusobna prava i obaveze ugovornih strana.

Na poziciji **izdaci za nabavku motornih vozila** kod **Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici** iskazan je iznos od 23.348 KM, a odnosi se na nabavku vozila za potrebe Fakulteta.

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da postupak nabavke vozila nije proveden u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Naime, u Odluci o pokretanju nabavke (od 10.05.2010. godine) naveden je tip odnosno marka vozila koji se nabavlja - Škoda Octavia A5 Eleganse FL 1.4.TSI što je suprotno članu 14. stav 5 Zakona kojim je zabranjeno pozivanje na određene robne marke, tipove ili proizvodnju. Nakon donošenja Odluke o odabiru najpovoljnijeg dobavljača „Uno“ d.o.o. Tešanj (sa ponuđenom cijenom od 32.548 KM) sa istim nije zaključen ugovor što nije u skladu sa članom 39. Zakona. Takođe, je utvrđeno da je ponuda „Uno“ d.o.o. Tešanj od 05.05.2010. godine, a konkurentski zahtjev od 10.05.2010. godine, dok je Odluka o odabiru najpovoljnijeg dobavljača donesena 23.06.2010. godine, a račun ispostavljen 21.06.2010. godine.

Iako u dokumentaciji u vezi predmetne nabavke nije navedeno da se radi o nabavci vozila po pricipu „staro za novo“, izabrani dobavljač je prilikom fakturisanja nabavnu vrijednost novog vozila (32.548 KM) umanjio za „procjenjenu vrijednost rabljenog vozila“ (9.200 KM) tako da je „iznos za platiti“ 23.348 KM. Na osnovu ispostavljenog računa na poziciji izdaci za nabavku motornog vozila evidentiran je iznos od 23.348 KM, kao i na poziciji stalnih sredstava što nije u skladu sa tačkom VIII -4 pod 15. kantonalnih računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor kojima je propisano da se na poziciji stalnih sredstava novo vozilo evidentira po nabavnoj vrijednosti. Iz naprijed navedenog se zaključuje da je vrijednost stalnog sredstava potcijenjena za iznos od 9.200 KM.

Prilikom nabavke roba, usluga i radova dosljedno primjenjivati Zakon o javnim nabavkama BiH. Nabavku stalnih sredstava evidentirati u skladu sa Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i Trezor.

Izdaci za gorivo kod Službe za zajedničke poslove iskazani su u iznosu od 169.984 KM i odnose se na izdatke kantonalnih organa uprave (osim za MUP-a). U 2010. godine na snazi je bio ugovor o nabavci goriva zaključen 04.08.2009. godine sa „Babić – Bisstours“ d.o.o. Zenica na period od godinu dana i aneks ugovora od 16.08.2010. godine kojim je produžen period isporuke goriva do okončanja postupka izbora najpovoljnijeg ponuđača.

Naime, Služba za zajedničke poslove je u avgustu 2010. godine pokrenula postupak nabavke za snabdijevanje gorivom vozila koji su u vlasništvu Kantona za 2010/2011. godinu. Međutim, navedeni postupak je poništen dva puta rješenjima Ureda za razmatranje žalbe (zbog nepravilno definisanog preferencijalnog tretmana u tenderskoj dokumentaciji i iz razloga što su vrednovane ponude koje nisu bile propisno numerisane i uvezane). Nakon poništenih postupaka u aprilu 2011. godine pokrenut je ponovljeni postupak nabavke za isporuku goriva koji do okončanja revizije nije bio završen. Iz naprijed navedenog može se zaključiti da nije pravovremeno pokrenut postupak nabavke, a zbog nepravilnosti u toku postupka nabavke za isporuku goriva nije izvršen odabir najpovoljnijeg ponuđača za navedeni period.

Osigurati blagovremeno provođenje postupka odabira najpovoljnijih ponuđača i iste provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

4.9 Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja na dan 31.12.2010. godine iskazana su u iznosu od 5.335.264 KM i najvećim dijelom se odnose na potraživanja za: isporučene robe i usluge 1.694.966 KM; date avanse 1.686.604 KM, pozajmice date u ranijim godinama 295.094 KM, bolovanje preko 42 dana 1.064.507 KM i ostala potraživanja 486.352 KM.

Kratkoročni plasmani na dan 31.12.2010. godine iskazani su u iznosu od 30.933 KM, a odnosi se na depozit kod bivše Tuzlanske banke.

Za **pozajmice date u ranijim godinama** („Tvornica čarapa“ Tešanj 100.000 KM, „Napredak“ d.d. Tešanj 81.994 KM i „Željezara“ Vareš 67.000 KM) pokrenuti su postupci za naplatu istih. S obzirom da su navedena potraživanja starija od 6 mjeseci ista su se trebala knjigovodstveno evidentirati na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja u skladu sa kantonalnim Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor. Prezentirana je Informacija o stanju izvršnih predmeta Kantonalnog pravobranilaštva u kojoj je navedeno da je za „Tvornicu čarapa“ Tešanj proveden stečajni postupak u kojem tražilac izvršenja (Kanton) nije namiren. Za „Napredak“ d.d. Tešanj 14.12.2009. godine zaključena je Vansudska nagodba, a na prijedlog tražioca izvršenja Sud je Rješenjem od 18.12.2009. godine odložio izvršenje vansudske nagodbe do 10.01.2011. godine. Tražilac izvršenja je podneskom od 16.12.2010. godine i 11.05.2011. godine urgirao nastavak sprovođenja izvršenja. Također je tražilac izvršenja 22.02.2011. godine dostavio urgenciju sudu za nastavak namirenja tražbine od „Željezare“ d.d. Vareš, odnosno pravnih sljednika.

U prilogu dostavljenog očitovanja Ministarstva finansija Kantona na Nacrt Izvještaja za 2010. godinu je nalog za knjiženje od 21.06.2011. godine kojim je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje naprijed navedenih potraživanja na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja.

Kod **Univerziteta** u Zenici na dan 31.12.2010. godine iskazana su potraživanja u iznosu od 2.438.184 KM i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 1.185.305 KM ili 94 %. Od navedenog iznosa 1.424.037 KM se odnosi na potraživanja za isporučene robe i usluge, 983.271 KM date avanse, ostala potraživanja 104.967 KM.

Na osnovu Obavijesti Ministarstva obrazovanja o evidenciji potraživanja po osnovu izlaznih faktura korisnika budžeta (iz decembra 2010. godine) Univerzitet je dao nalog za knjiženje 24.01.2011. godine potraživanja u Glavnoj knjizi Trezora po osnovu izlaznih faktura i pomoćnih evidencija (po organizacionim jedinicama korisnika). Na osnovu ovog naloga na dan 31.12.2010. godine u okviru potraživanja kod Univerziteta izvršeno je knjigovodstveno evidentiranje (prvi put) potraživanja u iznosu od 1.565.398 KM.

U cilju pravilnog iskazivanja potraživanja od kupaca potrebno je redovno vršiti usklađivanje stanja potraživanja iskazanih u Glavnoj knjizi Trezora sa stanjima u pomoćnim evidencijama korisnika u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

4.10 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2010. godine iskazane su u ukupnom iznosu od 34.582.298 KM, a najznačajnije se odnose na: obaveze prema dobavljačima 15.799.673 KM, obaveze prema uposlenicima 12.929.438 KM (plaća iz decembra 2010. godine) i finansijski i obračunski odnosi 295.178 KM (odnosi se na obaveze za prevoz uposlenika u obrazovanju iz perioda do 01.06.2003. godine).

Prema prezentiranom pregledu koji su sačinili stručni savjetnici za internu reviziju stanje obaveza po osnovu unutrašnjeg duga na dan 31.12.2010. godine iznosi 547.083 KM. Stručni savjetnici su sačinili pregled obaveza po budžetskim korisnicima i za određene obaveze su dali prijedlog da se izvrši preispitivanje zaključenih ugovora na osnovu kojih su nastale obaveze, kao i da se izvrši usaglašavanje obaveza sa dobavljačima.

Kod **Ministarstva za pravosuđe i upravu- Općinski sud Zavidovići** na poziciji kratkoročne obaveze iskazan je iznos od 3.122.679 KM koji se odnosi na sredstva deponovana u sudski depozit od strane Vlade FBiH zastupane po Federalnom pravobranilaštvu Sarajevo. Novčana sredstva su deponovana radi ispunjenja obaveza prema protupredlagaču (172 radnika IP Krivaja Zavidovići) kao potpisnicima sporazuma o izmirenju obaveza po pravosnažnim presudama uz ispunjenje određenih uvjeta. Sredstva do okončana revizije nisu bila realizirana za namjene za koje su i deponovana, a kao protustavka knjigovodstvenog evidentiranja su iskazana na navedenoj poziciji.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su 37.102.630 KM od čega su: razgraničeni prihodi 25.439.156 KM, razgraničenih rashodi 9.641.467 KM i ostala razgraničenja 2.022.006 KM.

U okviru razgraničenih ostalih rashoda evidentiran je iznos od 9.125.000 KM koji se odnosi na ukalkulisane obaveze za sudske presude po osnovu manje isplaćenih plaća i naknada uposlenika po kolektivnim ugovorima, a koji su evidentirani na osnovu Odluke Vlade Kantona od 28.12.2007. godine. Navedene obaveze ni u toku 2010. godine nisu izmirene, niti je prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila poduzimanje konkretnih aktivnosti na izmirenju istih. Također nije izvršeno konačno usklađivanje ukalkulisane iznosa sa pravosnažnim sudskim presudama. Po ovom pitanju od strane Ministra finansija je formirana radna grupa, čiji zadatak je da uredi računovodstvena načela i uspostavi procedure zaprimanja, zavodenja i knjiženja pravosnažnih presuda i rješenja o izvršenju (po vrsti) i osigura da ovaj model i mehanizam bude kontinuirano u funkciji ukuljujući odgovarajuće računovodstvene evidencije o izmirenju obaveza, obzirom da ukalkulisane obaveze nisu analitički evidentirane po budžetskim korisnicima niti po vrstama obaveze.

Trenutno pravosnažne sudske presude se realiziraju u skladu sa Zakonom o dopunama Zakona o izvršnom postupku „Službene novine FBiH“ broj: 32/03, 52/03, 33/06, 39/06 i 39/09 kojim je u članu 1. stav 2. regulisano da će se izvršenje na teret sredstava budžeta FBiH i kantona provesti u visini predviđenoj na određenoj poziciji budžeta i u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta.

Prema prezentiranoj dokumentaciji Ministarstva finansija na dan 31.12.2010. godine, stanje obaveza po rješenjima o izvršenju po sudskim presudama u neto iznosu sa troškovima spora, bez pripadajućih kamata iznose 31.792.195 KM (za periode: od 23.02.-31.12.2007. godine 5.424.132 KM i od 01.01.2008.-31.12.2010. godine 26.368.063 KM) od čega se najznačajniji dio odnosi na presude po tužbama zbog ne primjenjivanja kolektivnih ugovora.

Iako se imalo saznanja o visini ovih obaveza sredstva za ove namjene nisu planirane u visini predviđenoj Zakonom o dopunama Zakona o izvršnom postupku, niti su ove obaveze izmirene. Naprijed navedeno ima za posljedicu povećanje zateznih kamata i troškova postupka, što u konačnici rezultira povećanjem ukupnih izdataka koji će teretiti budžet Kantona.

Potrebno je da se poduzmu aktivnosti na rješavanju problema isplate pravomoćnih presuda koje se odnose na razlike plaća i drugih naknada primjenom kolektivnih ugovora.

4.11 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane su 19.002.402 KM, od čega: 15.789.546 KM kreditna sredstva Međunarodnog monetarnog fonda - stand by aranžman, 3.134.382 KM obaveze po dugoročnom kreditu OPEC Fonda za projekt oporavka obrazovanja 1738/2 i po kreditu Saudijskog fonda 990/00.

Dugoročna razgraničenja iskazana su 68.913 KM i odnose se na razgraničeni prihod (48.957 KM) kod Metalurškog instituta „Kemal Kapetanović“ iskazan u početnom stanju kod prelaska u sastav Univerziteta i 19.955 KM se odnosi na razgraničene rashode iskazane u početnom stanju općinskog suda u Olovu.

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu od 3.405.924 KM i evidentirani su kod budžetskih korisnika Ured Premijera 1.500.000 KM (plasman za kreditnu liniju za rješavanje stambene problematike mladih), Ministarstvo za boračka pitanja 1.403.000 KM (plasman za demobilisane borce za zapošljavanje) i Biznis servis centar 500.000 KM (plasman po projektu osnivanja Kreditno-garancijskog fonda).

5. KOMENTAR

U ostavljenom roku Ured premijera Zeničko – dobojskog kantona je u prilogu akta broj: 02-14-16124-3/11 od 29.06.2011. godine dostavio komentare na Nacrt Izvještaja o provedenoj reviziji finansijskih izvještaja Budžeta Kantona za 2010. godinu i to: Ureda premijera, Ministarstva finansija, Biznis servis centra, Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport - Univerzitet u Zenici i Ministarstva zdravstva.

Komentari i obrazloženja data na Nacrt Izvještaja su sa dužnom pažnjom razmotreni i oni koje smo smatrali opravdanim i za koje je dostavljena dokumentacija inkorporirani su u Konačan Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja za 2010. godinu.

Rukovodilac sektora za finansijsku reviziju:
Ismeta Junuzović, dipl. oec.

Voda tima:
Esma Muslić, dipl. oec.

Članovi tima:
Mujesira Cocalić, dipl. oec.
Vildana Šahbegović, dipl. oec.